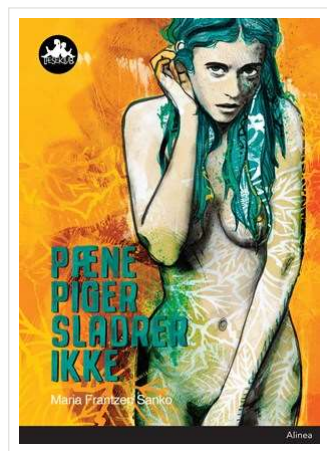

Læs med fordybelse

Af: Lise Bregnhøj

Skal litteratur give oplevelse og indsigt, skal litteraturarbejdet i dansk ikke kun handle om at analysere og fortolke korte tekster. Eleverne skal også have mulighed for at fordybe sig i længere tekster. Et bud herpå kunne sagtens være disse tre ungdomsromaner.

Eleverne mangler dybdelæsningskompetence. Sådan hævder Kristiane Hauer, der forsker i læsning og fordybelse, den 17. maj 2021 her på folkeskolen.dk. Når man dybdelæser, er opmærksomheden fokuseret, og man oplever, at der dannes mentale billeder, hvor man får nye erfaringer og engagerer sig. Desuden er der refleksionsformen, hvor de tomme pladser udfyldes. Hvis ikke man får trænet sin dybdelæsningskompetence, bliver det svært at læse længere sammenhængende tekster, udtaler forskeren.

Det er altså ikke nok, når vi i skolen analyserer og fortolker korte tekster. Vi skal også sætte fokus på og give eleverne mulighed for at fordybe sig i længere tekster. I Hauers ph.d.-afhandling herom kan man blandt andet læse om fokus på oplevelsesorienterede gruppesamtaler frem for litteraturanalyse og fortolkning. Og her spiller valget af tekster en stor betydning for, at fordybelsen kan finde sted.

Disse tre ungdomsromaner er bud på bøger, der kunne interessere de ældste elever og dermed være med til at skabe fordybelse.

“Det eneste jeg ønsker mig” handler om sugardating. Gymnasieeleven Merle møder på en hotelbar en ældre mand, som hun indleder et forhold til. I starten er det en flirt og et eventyr med besøg på dyre restauranter og sex på hotelværelser. Men snart er det gaver fra M, som hendes sugardaddy kaldes, det handler om. Gaverne er tasker, smykker og pengeoverførsler via MobilePay. Merles mor opdager de dyre gaver og tror, de stammer fra butikstyverier. Sandheden får moren ikke, men det gør veninden Loui.

Romanen er kort, indeholder en del sms-beskeder, er overskuelig og med et fint flow i både handling og sprog.

“Pæne piger sladrer ikke” har også et meget relevant og sørgeligt aktuelt emne: deling af nøgenbilleder. Selma går i 9. klasse og bliver forelsket i gymnasieeleven Mark. Hun er pæn og velopdragen - sådan står der flere steder i romanen. Alligevel lokkes hun af Mark ikke kun til at tage nøgenbilleder af sig selv og sende dem til ham, men med et skjult kamera optager han deres samleje. Og snart kender en stor del af skolen til det.

Bogen er kort, er læsepædagogisk bearbejdet og har et lix på 17. Den er med i Alineas serie “Sort Læseklub”, og der kan downloades gratis læseforståelsesopgaver.

Temaerne i “#bucketlist” er ikke så tunge og alvorlige som i de to andre bøger. Hovedpersonen Zola har afsluttet gymnasiet og har egentlig ikke lyst til at starte på universitetet. For at forsøge at blive mere modig og mindre kedelig laver hun en bucketlist med 31 udfordringer, som skal gøre hende netop mere spændende og spontan. Udfordringerne handler blandt andet om at få en tatovering, danse en hel nat og knalde en fremmed.

Romanen er opbygget sådan, at overskriften på de 31 kapitler er udfordringen, og hvert kapitel afsluttes med et billede fra Instagram med tilhørende kommentar på engelsk. Bogen er meget længere end de to andre, skriftstørrelse og linjeafstand er mindre, og linstallet vurderes til at være højere, så her kræves en mere rutineret læser. Emnerne vil dog stadig være spændende for de ældste klasser i udskolingen.

Med disse tre ungdomsromaner er der god mulighed for at træne sin dybdelæsningskompetence. Både “Det eneste jeg ønsker mig” og “Pæne piger sladrer ikke” er elementært spændende og medrivende. Som læser bliver man grebet af fortællingerne og interesseret i at finde ud af, hvad pigerne gør, og hvordan de kommer videre. Selv om hovedpersonen i “#bucketlist” er det ældre, vil mange finde emnerne spændende og vedkommende.

Skal de ældste elever i folkeskolen præsenteres for tekster med mulighed for oplevelse, fordybelse og måske gruppesamtaler herom, er disse tre romaner et glimrende bud på det. Alle tre bøger kan selvfølgelig læses af både drenge og piger, men det er nok mest pigerne, der vil være tiltrukket af emnerne.

Skolebibliotekarerne på min skole er i gang med at planlægge et fremstød for ungdomsbøger og læselyst hos udskolings elever. Her vil disse tre romaner være et godt bud på fine, relevante romaner.

Fakta

Titel
Pæne piger sladrer ikke

Forfatter
Maria Frantzen Sanko

Pris
252,50

Sider
104

Serie
Sort Læseklub

Forlag
Alinea

Titel
Det eneste jeg ønsker mig

Forfatter
Caroline Ørsum

Pris
200

Sider
120

Forlag
Høst og Søn

Titel
#bucketlist

Forfatter
Saynab Farah Dahir

Pris
200

Sider
223

Forlag
Gyldendal

Vi glemmer fordybelsen i romanen